

XLII OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody III stopnia pisemne – podejście 2

Uwaga! Mapa „Jura Krakowsko-Częstochowska” wydawnictwa Compass jest dwustronna. Wszystkie zadania kartograficzne wykonujemy na stronie mapy bez tytułu.

Zadanie 6.

W prawym górnym rogu mapy, obok legendy, zamieszczony został karton zatytułowany „Zamki i warownie Jury Krakowsko-Częstochowskiej”. Porównując go z mapą główną, oblicz skalę kartonu.

Długość ramki dolnej na mapie głównej wynosi cm.

Długość ramki dolnej na kartonie wynosi cm.

Skala kartonu wynosi 1:

Miejsce na obliczenia:

Zadanie 7.

W przedstawionym na mapie regionie w XIV i XV wieku wzniesiono liczne zamki i warownie.

a) Wyjaśnij polityczne przesłanki ich budowy (przed którymi najeźdźcami miały one chronić).

.....
.....
.....
.....

b) Jaki rodzaj skały był najczęściej wykorzystywany do ich budowania?

.....
.....

Zadanie 8.

Oblicz spadek lokalnej drogi (zaznaczonej linią żółtą) na odcinku od skrzyżowania dróg we wsi Tarnawa (φ 50°16'30" N, λ 19°50'30" E), do mostu na Dłubni we wsi Sieciechowice (φ 50°14'30" N, λ 19°58'25" E). Most znajduje się na wysokości 295 m n.p.m. Do pomiaru długości krętej drogi wykorzystaj nitkę lub pasek papieru.

Odległość między wsiami: Różnica wysokości: Spadek drogi: %

Miejsce na obliczenia:

Zadanie 9.

Obszar przedstawiony na mapie jest silnie zróżnicowany pod względem litologii i ukształtowania powierzchni, co rzutuje na zróżnicowanie innych elementów środowiska przyrodniczego oraz na gospodarkę człowieka.

A. Przeanalizuj treść mapy i zidentyfikuj w południowej części arkusza (na południe od 50°24' N) po jednym przykładzie: wysoczyzny lessowej, równiny piaszczystej, doliny akumulacyjnej dużej rzeki. Określ ich położenie, podając współrzędne geograficzne pola, w którym znajduje się dany typ terenu.

*Uwaga! Wyznaczony obszar ma być **nie większy** niż 4 pola siatki geograficznej zaznaczone na mapie (około 34 km²). Przed wyborem konkretnych terenów przeczytaj polecenie B w tym zadaniu.*

wysoczyzna lessowa:

równina piaszczysta:

dolina akumulacyjna dużej rzeki:

B. Scharakteryzuj takie tereny, uzupełniając tabelę:

Cecha	Wysoczyzna lessowa	Równina piaszczysta	Dolina akumulacyjna dużej rzeki
Lasy	<i>mała lesistość, małe, rozczłonkowane kompleksy</i>	<i>duża lesistość, wielkie, zwarte kompleksy</i>	<i>niewielkie kompleksy wzdłuż koryt rzek</i>
Rzeźba terenu			
Sieć hydrograficzna			
Rozmieszczenie miejscowości			
Użytki rolne			

Zadanie 10.

Zlokalizuj, gdzie znajduje się główny, na przedstawionym na mapie terenie, obszar wododziałowy. Spływają z niego: Warta na północny-zachód, Pilica na północny-wschód, Czarna Przemsza na południowy-zachód. Położenie tego obszaru określ, podając nazwy miejscowości (lub dzielnic miasta) leżących najbliżej źródeł.

Warty: Pilicy: Czarnej Przemszy:

Zadanie 11.

W północno-zachodniej części mapy, np. w okolicy leżącego nad Wartą Poraja, zaznaczono liczne pozostałości po eksploatacji górniczej (szyby wentylacyjne, szyby wodne, hałdy).

- A. Podaj nazwę surowca, który był tam wydobywany:
- B. W których latach zaprzestano wydobywania tego surowca w całym regionie (podkreśl poprawną odpowiedź):
a) 1955-1970 b) 1970-1985 c) 1985-2000

Zadanie 12.

W okolicy Olkusza na mapie zaznaczono liczne świadectwa wydobywania rud metali (szyby wentylacyjne, dawne płuczki galmanu, hałdy).

- A. Które metale pozyskiwano z rud tam wydobywanych w czasach przed potopem szwedzkim?
Uwaga! Za udzielenie złej odpowiedzi będą naliczane punkty ujemne.
.....
- B. Wydobywanie rud którego metalu na tym terenie ma największe znaczenie współcześnie?
Uwaga! Za udzielenie złej odpowiedzi będą naliczane punkty ujemne.
.....

Zadanie 13.

Profil hipsometryczny (załącznik 1) wykonany został w skali mapy między Górą Chełmno (383 m n.p.m., ϕ 50°31'30" N, λ 19°42'30" E) a wzniesieniem bez nazwy (313 m n.p.m., ϕ 50°30'40" N, λ 19°55'40" E).

- A. Zaznacz zieloną kredką zasięgi lasów przecięte linią profilu.
Uwaga! Aby ułatwić sobie przenoszenie zasięgów można zgiąć kartkę wzdłuż osi poziomej i bezpośrednio przenosić miejsca przecięcia z linią profilu, a następnie zaznaczyć na wykresie.
- B. W odpowiednim miejscu wrysuj i opisz: rzekę (Pilicę) przeciętą profilem oraz centrum Starej Wsi (kościół).
- C. Oblicz azymut geograficzny ze wzniesienia 313 m n.p.m. na Górę Chełmno.
Azymut wynosi°.

Zadanie 14.

W tabeli podano nazwy dużych miast. Uzupełnij tabelę podając, w dorzeczu której rzeki bezpośrednio uchodzącej do morza lub zbiornika bezodpływowego leżą dane miasta.

Miasto	Rzeka bezpośrednio uchodząca do morza lub zbiornika bezodpływowego, w dorzeczu której miasto to leży
Frankfurt nad Menem	
Madryt	
Mediolan	
Monachium	
Moskwa	
Praga	
Suwałki	
Zagrzeb	